

Comisia Europeana recomanda decidentilor din România sa se bazeze pe sfatul expertilor la stabilirea salariului minim

Stabilirea salariului minim este o procedura delicata, care are drept obiectiv realizarea unui echilibru între obiective care uneori sunt opuse si, de aceea, sfaturile expertilor îi pot ajuta pe decidenti în acest proces, se arata într-un capitol separat al analizei aprofundate privind dezechilibrele macroeconomice ale României, publicata luni de Comisia Europeana.

În analiza sa, Executivul comunitar subliniaza ca, în România, modificarea salariului minim este decisa de Guvern pe baze discretionare. Salariul minim legal este fixat de Guvern dupa negocieri consultative cu sindicatele si patronatele. Tipic, nivelul salariului minim este revizuit în fiecare an, în ianuarie, dar sunt posibile si ajustari ad-hoc în timpul anului.

"Atunci când decide o majorare, Guvernul utilizeaza o gama larga de indicatori macroeconomici (inflatie, salarii, productivitate si evolutia generala a pietei muncii), dar nu urmeaza o formula clara", apreciaza Executivul comunitar.

Comisia Europeana precizeaza ca exista riscuri si beneficii ale unor majorari semnificative ale salariului minim. Pe de o parte, salariul minim protejeaza muncitorii cu putere scazuta de negociere si poate reduce saracia persoanelor angajate în câmpul muncii. Obiectivul salariului minim este cresterea veniturilor si productivitatii muncii si sa îmbunatateasca bunastarea muncitorilor aflati la capatul de jos al distributiei veniturilor si, în acelasi timp, sa reduca inegalitatile.

"În acelasi timp, salariul minim ar putea sa nu fie cel mai eficient instrument pentru a reduce inegalitatea si saracia. El tinde sa fie un instrument slab concentrat pentru acest scop si sustine mai degraba indivizii decât gospodariile si acopera numai persoanele angajate", subliniaza Executivul comunitar.

Analiza atrage atentia ca majorarile salariale excesive ar putea avea efecte negative asupra gradului de ocupare. În unele situatii, angajatorii ar putea raspunde la majorarea salariului minim prin concedierea celor mai putin productivi angajati. Exista de asemenea riscul ca majorarile prea mari ale salariului minim sa diminueze stimulentele pentru muncitori de a-si îmbunatati competentele.

La nivel macro, majorari mari ale salariului minim ar putea contribui la deteriorarea dezechilibrelor externe, imediat printr-o absorbtie crescuta, iar în timp prin pierderi la capitolul competitivitate a costurilor.

În acest context, recursul la sfatul expertilor îi poate ajuta pe decidenti în sarcina lor sensibila a stabilirii salariului minim.

"Acest lucru este valabil în special în tarile cu putere mica de negociere colectiva, cum este România. În aceste cazuri, unii economisti sustin ca procesul de stabilire a salariului minim ar trebui luat, cel putin partial, din mâinile politicianilor si fie delegarea sa catre experti independenti, fie utilizarea unei formule matematice, cum este în prezent cazul în Franta si Țările de Jos", se arata în analiza Comisiei Europene.

Evolutiile recente ale salariului minim în România confirma necesitatea unei reforme ambitioase care sa asigure ca modificarile duse salariului minim sunt mai predictibile si calibrate într-un mod care este echitabil si aliniat cu nevoile fundamentale ale economiei, concluzioneaza Executivul comunitar. Aceasta reforma ar trebui conceputa în consultare cu partenerii sociali si într-un mod care se respecte în totalitate cerintele directivei UE din 2022 privind salariul minim adecvat.